

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова
Факультет корекційної педагогіки і психології

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**II Всеукраїнської науково-практичної студентської конференції
«Теоретико – методична спадщина
Івана Гавриловича Єременка і сучасність
(до 100-річчя від дня народження)»
24 жовтня 2016 року**

Випуск 2

**Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова
Київ – 2016**

УДК 376.01(082)
ББК 74.50я43
У45

Рецензенти:

Шеремет М. К. –

доктор педагогічних наук, професор, професор
завідувач кафедри логопедії НПУ імені
М. П. Драгоманова.

Федоренко С. В. –

доктор педагогічних наук, професор, професор
кафедри тифлопедагогіки НПУ М. П. Драгоманова.

Редакційна колегія:

Синьов В.М., Колесник І.П., Омелянович І.М., Пionтківська Г.С.

Збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної студентської конференції «Теоретико – методична спадщина Івана Гавриловича Єременка і сучасність (до 100-річчя від дня народження)» 24 жовтня 2016 року / За ред. В. М. Синьова, І. П. Колесника. – Випуск 2. – К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, - 2016. -359 с.

**Друкується за ухвалою Вченої ради факультету корекційної педагогіки та психології
НПУ імені М. П. Драгоманова(протокол №3 від 22 жовтня 2016 року)**

До збірника за результатами II Всеукраїнської науково-практичної студентської конференції «Теоретико – методична спадщина Івана Гавриловича Єременка і сучасність (до 100-річчя від дня народження)» увійшли наукові праці викладачів, студентів, аспірантів і фахівців з корекційної педагогіки та психології різних регіонів України, а також Білорусі і Молдови. У наукових працях висвітлюються питання розвитку теорії психокорекційної педагогіки, тенденції становлення сучасної системи корекційного навчання і виховання дітей з особливостями психофізичного розвитку та внесок видатного вченого, доктора педагогічних наук, професора Івана Гавриловича Єременка у розвиток вітчизняної теорії корекційної педагогіки і практики сучасної спеціальної освіти.

**УДК 376.01(082)
ББК 74.50я43
У45**

©Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2016

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови. - К. : Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005. - 1728 с. [http:// www.slovnyk.net/](http://www.slovnyk.net/)
2. Ващенко О. Здоров'язберігаючі технології в загальноосвітніх навчальних закладах / О. Ващенко, С. Свириденко // Директор школи (Шкільний світ). - 2006. - №20. - С. 12-15.
3. Бойченко Т. Валеологія - мистецтво бути здоровим / Т. Бойченко // Здоров'я та фізична культура (Шкільний світ). - 2005.- №2. - С. 1-4.

УДК.: 376-056.60.36(092)(477)

Супрун М. О., док. пед. наук, професор
Осипчук М. І., студентка
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ВНЕСОК І.Г. ЄРЕМЕНКА У СТАНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ОЛІГОФРЕНОПЕДАГОГІКИ

Анотація. У статті представлено внесок І. Єременка у становлення української олігофренопедагогіки, висвітлено деякі життєві та творчі аспекти науково-педагогічної діяльності знаменитого професора-дефектолога.

Ключові слова: І. Єременко, олігофренопедагогіка, дефектологія, трудова діяльність, діти з порушеннями психофізичного розвитку.

Сучасна олігофренопедагогіка характеризується актуальними дослідженнями з питань становлення та розвитку вітчизняної олігофренопедагогіки, оскільки без знання минулого, його наставників та маси науково-педагогічного пошуку просто унеможлиблюється створення майбутнього. Тому назрілою темою сьогодення з історії олігофренопедагогіки являються саме значення теоретичної та практичної діяльності представників даного напрямку.

Одним із таких відомих науковців, який виховав чисельну когорту вітчизняних учених різних сфер дефектологічної науки, а його учні й нині становлять золотий кадровий фонд української дефектології, був Іван Гаврилович Єременко, в коло наукових інтересів якого входять теоретичні

проблеми загальної та спеціальної педагогіки, методології й методики дидактичних досліджень.

Іван Гаврилович Єременко (1916-2002) – український вчений-олігофренопедагог, доктор педагогічних наук, професор. Майже 30 років І.Г. Єременко очолював відділ дефектології НДІ педагогіки УРСР; протягом багатьох років – науково-методичну раду МО України, був відповідальним редактором збірника «Питання дефектології», членом редколегії журналу АПН СРСР «Дефектология» та являється автором понад 100 наукових праць, серед яких монографії, посібники, підручники [2].

До проблем теоретико-методичного спектру спадщини І. Г. Єременка зверталися та водночас виокремлювали деякі її аспекти у вітчизняній історії корекційної педагогіки В. Бондар, Л. Вавіна, В. Золотоверх, Н. Кравець, Г. Несен, В. Синьов, О. Таранченко, К. Ардобацька, А. Висоцька, І. Дмитрієва, А. Капустін, Я. Нікітіна, В. Турчинська, М. Шеремет та інші.

19 квітня 2016 року Івану Гавриловичу Єременку виповнилося б 100 років. Народився Іван Гаврилович у 1916 р. на Сумщині в селянській сім'ї. З 1932 р., після закінчення вчительських курсів розпочав трудову діяльність, присвятивши науково-педагогічній праці все своє життя. В 1949 році він вступив до аспірантури діючого в ті роки Науково-дослідного інституту дефектології Міністерства освіти Української РСР. Таким чином він і пов'язав свою долю з дефектологією. З 1959 по 1986 роки плідно працював у Науково-дослідному інституті педагогіки МО України на посаді завідувача відділу дефектології, а згодом - лабораторії олігофренопедагогіки.

Одночасно з бурхливою розбудовою в Україні мережі закладів інтернатного типу для дітей з порушеннями психофізичного розвитку, І. Г. Єременко займається дослідженнями, які стосуються цієї категорії дітей і водночас зробив вагомий внесок у розробку змісту спеціальної освіти.

Аналіз науково-педагогічних джерел свідчить про те, що саме завдяки діяльності Івана Гавриловича Єременка, його ініціативності, пошукам здібних до науки практиків та їх підготовці до науково-дослідної діяльності через аспірантуру, розробці під його науковим керівництвом науково-методичних

засад корекційної педагогіки українська дефектологія сформувалася як самостійна психолого-педагогічна наука, знана в усьому світі [1].

Одним із пріоритетів своєї науково-педагогічної діяльності І. Г. Єременко вважав підготовку майбутніх вчителів-дефектологів. Ним самостійно та під його науковим керівництвом було підготовлено цілу низку ґрунтовних науково-методичних праць, що й на сьогодні є настільними книгами студентів [3; 4; 5 та ін.].

І. Г. Єременко завжди тримав під контролем роботу дефектологічного факультету педагогічного ВНЗ столиці та на ініціативи факультету у сфері навчально-наукової та позааудиторної роботи завжди відкликався [6].

І. Г. Єременко першим із українських олігофренопедагогів захистив докторську дисертацію з проблеми організації навчальної діяльності учнів допоміжної школи.

Сформованою українська дефектологія як самостійна педагогічна наука, яка відома в усьому світі стала зокрема й завдяки науковій спадщині І.Г. Єременка, його професійній діяльності, ініціативності, пошукам здібних до науки практиків, розробці під його науковим керівництвом методичних засад корекційної педагогіки.

Його основними працями, такими як: «Дидактичні основи уроку в допоміжній школі», «Познавательные возможности учащихся вспомогательной школы», «Материалы исследования процесса обучения во вспомогательной школе», «Олігофренопедагогіка», «Диференційоване навчання в допоміжній школі» й досі користуються викладачі, аспіранти, студенти галузі корекційної педагогіки та спеціальної психології.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Вавіна Л., Мерсіянова Г. До 90-річчя від дня народження І.Г. Єременка // Дефектологія. – 2006. – №3. – С.53-54.
2. Дефектологічний словник: навчальний посібник / За редакцією В.І. Бондаря, В.М.Синьова. – К.: «МП Леся», 2011. – С. 155-156.

- 3.Еременко И. Г. Олигофренопедагогика – К.: Вища школа, 1985. – 328 с.
- 4.Еременко И. Г. Дидактические основы урока во вспомогательной школе. – К.: Рад. школа, 1966. – 129 с.
- 5.Основы специальной дидактики / Под ред. И. Г. Еременко. – К.: Рад. школа, 1975. – 309 с.
- 6.Супрун Д., Супрун М. Иван Гаврилович Єременко в розбудові сучасної дефектології : до 100-річчя від дня народж. // Дефектолог. – 2016. – №3. – С.4-8.

УДК 376-056.264. 043

Коваленко В. Є., канд. психол. наук, доцент кафедри
Примаченко Олена, студентка,
Луганський національний університет імені Тараса Шевченка

НАПРЯМКИ КОРЕКЦІЙНОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ ІЗ ЗАТРИМКОЮ МОВЛЕННЄВОГО РОЗВИТКУ

***Анотація.** В статті розглядається проблема етіології, симптомів та напрямків здійснення корекційної допомоги дітям із затримкою мовленнєвого розвитку. Встановлено, що корекційна робота має проводитися системно та здійснювати вплив на моторну, сенсорно-перцептивну сферу й розвиток графічних навичок.*

***Ключові слова:** мова, мовлення, затримка мовленнєвого розвитку, корекція.*

Рання корекція вад розвитку дитини стає все більш актуальною проблемою спеціальної психології та педагогіки. Найважливішою причиною зростання її актуальності є високий відсоток новонароджених з незадовільним станом здоров'я. Дані спеціальної психології вказують на те, що серед різних форм аномалій психіки в ранньому онтогенезі в даний час найбільш поширеними є мовні порушення. Мова — це система об'єктивно існуючих, соціально закріплених знаків, що співвідносить понятійний зміст і типове звучання, а також система правил їхнього застосування і співвідношення. Мовлення — це психофізіологічний процес реалізації мови [3, с. 4]. Процес становлення мовлення індивідуальний і залежить від багатьох факторів: цілісність церебрального субстрату, конституційні особливості дозрівання